yilttér.

dó zongora.

ndorferféle, már használt, tban levő mahagoni dó czegléd-utczán 2571.
értékezhetni egészen uj , székek, tükör, diszasz- iránt is.
252 2—3

dó méh.

méh van eladó a Tóczós ában. Értekezhetni iránta hatvanutczai külvároson

Varga Andrással.

sch K.
i intézetében
letén a Frohnerféle házban,
22-én hétfőn és kedden d.
ik, függők, nyakláncz k, rany és ezüst női és férfi varrógépek fognak elár- reltetni.
263 1—

becses figyelmébe hol is a legjobb
, Singer
betanitással
tárunkat, a leg- kről rőfe és fel- ipkék, pipere ktár.
etel:
Holvay,
heer-ház alatt.

s, muskotálylyal vegyesen,
Ormós Gábor,
fűszerkereskedőnél.

hirdetmény.

Bignió János,
gyártulajdonos
saját házánál n.-hatvanutcza 1093/4. sz. a.
240 4—12

a bérleni szándékozókat
Fényes Ignácz,
glenes csődtömeg gondnok.

Előfizetési arak:
Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 frt — kr. ½ évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szam 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: *Főpiacz, Veczey-ház földszint* a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél.— Egyebütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A DEBRECZENI BALOLDALI PÁRT KÖZLÖNYE.
Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdan, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér"-en megjelenő közlemény öthasábos sorra 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok sem adatnak vissza.

Ujszülött.

*** A képviselőház csütörtöki ülésén a kormányelnök programmbeszédfélét tartott a nyári ülésszak teendőit illetőleg. Örömmel látuk abból, hogy az ujonan született törvényjavaslatok közt, mik a nyári idényen tárgyalandók lesznek, ott van — a választási törvényjavaslat is.

Nem kiáltunk előre hozsánnát az uj szülöttnek; mert bizony a régi férfiakból a kotott „uj" kormánytól kivalt e téren eddigi tettei után sok jót nem várhatunk.

Szeretnők kiüzni emlékünkből a mult országgyülés végén szerencsésen megbukott választási törvényjavaslat czélzatát, mit a makacs jobboldal oly megátalkodottan védett az utósó leheletig.

De mit tehetünk róla, előttünk lebeg az. S az uralkodópártban most sem tudunk annyira bizni, mikép feltegyük róla, hogy a választási törvényjavaslatot nem önhatalmának fentartása, hanem a választó polgárság érdekében késztette volna.

Igaz, hogy még egész terjedelmében nem ismerjük e javaslatot Szerfelett örvendenénk, ha feltevésünkben csalatkoznánk. Azonban a multak tapasztalataiból nem merithetünk erre nézve reményt.

Mi mindenesetre a választói jogkör szélesitését óhajtanók, a nélkül, hogy kimondanók az átalános szavazati jog életbeléptetését.

Nem kevésbé óhajtanók figyelemben tartani a magyarság érdekét s az értelmi felvilágosodás tekintetbe vételét, ami oly egyénnek, ki a haza dolgainak intézésében részt akar venni, habár közvetve is, elengedhetlen kelléke.

Az uj választási törvényjavaslat nem képez ugyan egy teljes egész törvényt, hanem csak a 48-ki törvényt egésziti ki s szélesbiti, s annak rendelkezéseit — állitólag — szabatosabban körvonalozza.

E javaslat — a mint a miniszteri fiókból kilesett hirek mondják, — a választói jogkört meghagyja ugy, a mint az a 48-ki törvényben körül van irva.

Mi ezt nem helyeselhetjük; mert tagadhatlan az, hogy e tekintetben a végczél az, hogy Magyarország minden polgára választói joggal birjon. Végczélnak mondjuk ezt, a mely felé **haladni** elengedhetlen kötelességünk. Ezért kell lassankint szélesbiteni a választói jogkört.

Igy érünk el idők multával oda, — hogy e hazában csaknem minden polgár választási joggal bir, az átalános szavazati jog érvényességének kimondása előtt. Egyszersmind társadalmi uton törekedni kell arra, hogy lehetőleg minden polgár — értelmi és vagyoni tekintetben — megszerezze a választói jogosultságot.

Ott van még az uj javaslatban az is, hogy a régi jog alapján választók azok, kik az 1865—72-diki választások alkalmával e czimen a választási jogot illetékesen gyakorolták.

Ez elvet, nem vonatkozván az jogmegszoritásra, csak helyeselhetnők, ha tudnók, mit ért a kormány az „illetékesség" alatt?

Nem lehet azt tagadni, hogy a mult választások alkalmával a kormánypárt rendkivüli erőszakos uton választókul jegyeztette be azokat is, kik erre jogosultsággal a törvény értelmében nem birtak, de azért jogosittattak, ha a kormánypárt jelöltére igérték — akarva, nem akarva — szavazatukat.

Az ilyenek illetékességét el nem ismerhetjük, sőt annak ugy maradását a régi törvénytelenség szentesitésének kellene tartanunk.

Igér még a hir az uj javaslatról többet is. Állandó választási lajstromok készittetnek; az eljárás czélszerüen szabályoztatik; a választás félbeszakitható; a visszaélések szigoruan büntetendők, stb. Oly határozatlan hirek, a mik után bajos volna itéletet mondani.

Mindenesetre örvendetes, hogy e kérdés idejekorán szőnyegre kerül csak aztán szabadelvü szellemben s a magyar nemzet érdekében oldassék meg az.

Ekkor lesz teljes örömünk — az ujszülött létrejövetele felett!

— **Képviselői körökből** értesülünk, hogy az ellenzék egyesülésének ügye kedvezőbb fordulatnak néz elé. A 48-as töredék társulni fog Simonyival. Ez egyesülés után határozzák meg az országos ellenzéki gyülés napját is.

— **Horn Edének** egyetemi tanárrá kinevezését a kormány most már kilátásba helyezte. Addig, mig Horn ellenzéki volt, a kormányon erre nem is gondoltak. De most igen. Mi most is üdvözöljük e szándékot, de sajnáljuk, hogy a kormány a politikai elveket veszi minősitvénynek (qualificatió) tanárságra. Horn bizonyára jobban megállja ott helyét, mint a politikai elvek terén.

— **Szatmármegye** alispána Jékei **Mór** rendeletet bocsátott ki, hogy hatósági engedély nélkül népgyülések ne tartassanak. Talán Bach és Schmerling iskoláiba járt alispán ur? A haza polgárairól fel sem lehet tenni, hogy a — haza ellen müködjenek, ha összegyülnek is. Miért tehát e megszoritás? Aztán ezen urak hirdetik, hogy van — önálló és független Magyarország! Kamcsatkában is lehet — ily szabadság! A kormány a törvény őre, s eltüri az ily törvénytelen rendeleteket?

— **Hivatalos.** Vallás- és közoktatási magyar miniszterem előterjesztése folytán megengedem, hogy a budapesti egyetemen a közegészségi tudomány számára tanszék és észlelő intézet állittassék fel, s ezen tudomány rendes nyilvános tanárává és intézeti igazgatóvá dr. Fodor Józsefet, a kolozsvári egyetemen az államorvostan nyilvános rendes tanárát a szabályszerü illetményekkel kinevezem. Kelt Bécsben, 1874-ik évi márczius hó 7-én. Ferencz József, s. k. Trefort Ágoston, s. k.

— **A nagyváradi** Deákpárt, egyik ottani lap szerint, szétrobbant; a tagok egy része a balközéppel, másik része pedig a szélsőballal fog szavazni. Éljen a következetesség!

— **Petőfi tisztelőihez** Szigligeti Ede és Szana Tamás, mint az „Irók és müvészek társaságá"-nak elnöke és titkára a következő felszólitást bocsátották ki: „A honfiui kegyelet hiába keresi Petőfi sirját, hogy fölibe a nagy költőhöz méltó emléket emelhessen, de áll még, habár megviselve, a szerény szülői hajlék, melyben a gondviselés egy derüs pillanatában e ragyogó lángelmével oly dusan ajándékozta meg nemzetünket. E roskadozó lak minden leomló köve vádat hangoztat a nemzet ellen, hogy nem tudja kellőleg tisztelni nagy költőjének emlékét, ama költőjét, ki szellemének fényével dicsőséget szerzett a magyar névnek. A ház megvásárlása és helyreállitása iránt pár hó előtt történtek ugyan lépések, de azok, fajdalom, eredmény nélkül maradtak. E körülmény birta arra a „Magyar irók és müvészek társaságá"-t, hogy az ügy élére állva, kegyeletes adományok gyüjtése által a ház megvételére, további fentartására és gondozására vállalkozék. A társaság e czélból bármily csekély összeget szivesen fogad, a gyüjtő-iveket — még azokat is, melyek netalán üresen maradnának — ez évi október hó elejére kéri a társaság pénztárnokához: Aigner Lajoshoz (Budapest, váczíutcza 18. sz.) beküldeni. Az adakozások hirlapi uton fognak nyugtáztatni. Hiszszük, hogy felszólitásunk nem lesz pusztában elhangzó szó, s Petőfi Sándor szülőtésháza nemsokára a nemzet tulajdona leend, hova kegyelettel zarándokolhatnak a költészetért s honfiui erényekért lángoló utódok."

Ausztria.

Düpanloup érsek levelet küldött Simor primásnak, melyben elmondja, hogy körülményei nem engedik most Esztergomban látogatást tehetni; azonban később igénybe fogja venni a magyar vendégszeretetet.

A „Volksfreund" a császárnak a pápához irott levelét igen szelidnek és szeretetteljesnek állitja. Szerinte a császár kijelenté, hogy kénytelen volt az egyházi törvényeket szentesitni, mert azt az országgyülés többsége ugy akarta. A válasz némi biztositást nyujt az esemény-okozta keserüség szeliditésére. A válasz a pápára engesztelőleg hatott. A császári levél az ügyet szépiteni igyekszik.

— **Rudolf koronaherczeg** vizsgája. Bécsben e hó 15-én tartatott meg a koronaörökös vizsgája a vallástanból, német nyelvből és természettudományokból. Ő felsége egyenes kivánata, hogy a vizsga nem félévenkint, hanem egyes tantárgyak befejeztével tartassanak meg. A koronaherczeg lakosztályában együtt voltak a trónörökösök nevelőjén, Latour vezérőrnagyon kivül: gr. Pálffy gr. Festetics őrnagy és Walterskirchen főhadnagy, Spindler kapitány, továbbá a király akaratából meghivott vendégek: dr. Kutschker felszentelt püspök, dr. Hauer Arneth, Pavloszky udvari tanacsosok, dr. Rimely kanonok, dr. Zeisberg, dr. Gindely, Grün. dr. Ambros és dr. Krist. A vizsgálat reggel 8 órakor kezdődött a vallástanból. A korona herczeget dr. Mayer kanonok vizsgálta. A német nyelvből Greistorfer gymnáziumi igazgató, a természettanból Hochstetter kérdezett. Tizenegy órakor végződött a minden tekintetben sikerült vizsgálat, melylyel ő felsége is teljesen megelégedett, a koronaherczeget meg dicsérvén a tanároknak is elisismerést fejezvén ki müködésükért.

Felhivás hazánk lelkes hölgyeihez.

E haza lelkes fiainak nagy lelkü adományozásai következtében már idáig is azon helyzetben vagyunk, hogy többeket szerencsétlen rokkant honvéd bajtársaink közül a menházban elhelyezhetünk; kénytelenek vagyunk azonban kijelenteni, hogy a menházi belső felszerelések, valamint a ruházat és fehérnemü szükségletek a befolyt összegeknek nem csakély részét emésztik fel. Ugyanazért önökhöz fordulunk hazánk lelkes hölgyei! kérve önöket, hogy a menház belső szükségleteinek fedezhetésére bármitéle ágy- vagy fehérnemüekkel s a háztartáshoz szükséges akárminemü kellékkel hozzajárulni kegyeskedjenek.

A csaták zajában tépéseket kértünk önöktől a nyert sebek enyhitésére és valamennyien sietének azt nekünk nyujtani; most az önök gyöngéd keze által megmentett ezen rokkantak nevében kérjük önöket, hogy keserves és szomoru életök vegnapjainak türhetőbbé tételéhez adományaikkal hozzájárulni kegyeskedjenek.

A küldeményeket „a honvédmenház bizottságához" (Pesten, nemzeti lovarda-épület) kérjük intéztetni.

Az $1848/_9$-iki honvédmenház bizottsága: Földváry Albert alezredes, elnök; Szatmáry Mihály ezredes pénztárnok; Krivácsy József ezredes, ellenőr; Tassi Becz László őrnagy, bizottmányi tag; Feleki Miklós százados, bizottmányi tag; Ganóczy Flóris százados, bizottmányi jegyző.

Tanügyi mozgalmak.

Békés, ápril 12.

(Folytatás.)

Ugyde gymnasiummal más irányu tanintézet, mint például polgári iskola, annyival inkább földmives iskolával összekötött polgári iskola szerves összeköttetésbe ugyanazon tanárok vezetése alatt egyik, vagy másik iránynak hátránya nélkül nem jöhet.

Ha a gymnasiumnak a reáliskolával, mint rokon természetü középiskolával való összeköttetését sem engedi meg sem a tudományos világ, sem a középiskolai törvényjavaslat, mennyivel kevésbé engedhetné meg a gymnasiumnak polgári iskolával, annyival inkább földmives polgári iskolával való összeköttetését?! Valóban, ilyesmit annyira lehetetlennek gondoltak, hogy még érdemesnek sem tarták a róla való megemlékezést és czáfolatot. És hogy lehetetlennek tartották, az nagyon természetes. Hiszen mindegyik intézetnek más a czélja, mások az eszközei, vagyis tantárgyai. A gymnasiumnak czélja tudományos egyetemekre és akadémiákra való képzés, a polgári iskolának feladata az elemi oktatásnál szélesebb körü ismereteket adni a leendő polgároknak. Ennek következtében mindegyiknek mások az eszközei, vagyis tantárgyai, s ha azok közül némelyik névleg egyezik is, más a kivitel, más a beosztás. Erről bárki meggyőződhetik, ha csak egy pillantást vet a gymnasiumok és polgári tanodák tantervére, s a tananyagoknak az egyes osztályokba való beosztására.

De meg az ily összeköttetésnek nem lehet más oka, mint a kevés tanerő, kevés tanszék felállitása. — Ugyde kevés tanerővel egy irányt keresztülvinni is óriási erőfeszités; két irányt pedig teljes lehetetlenség, vagy csak ugy lehet, hogy némely tantárgyak névleg tanittatnak, mások pedig lehetőleg összevontan, némely tantárgyakban a két irány növendékei összefogatván, a gymn. növendékei a polgári iskola kedveért ennek tantárgyaira, s megforditva a polgári iskola növendékei, a gymn. tantárgyaira kényszerittetvén, vagy ugy tulhalmoztatnak a növendékek tantárgyakkal, hogy azokat egyátalában meg nem birják, vagy pedig mindegyik irány kedveért annak tananyagából tanittatik egy-egy kevés, a mi bizony a czélnak egyátalában nem felel meg.

Még a tanszékek felállitásában szegénységénél fogva nem igen bőkezü felekezeti iskolai kormányzat is megkivánja, hogy mindegyik gymnasiumban legyen annyi tanerő, a hány osztályból áll az a gymnasium. Midőn pedig csak ennyit kiván, az lebeg szemei előtt, hogy az a tanerő tisztán a gymn. czél elérésére fordittassék.

Nem téveszthető szem elől az iskolai kormányzat sem. A polgári iskola a tanfelügyelő jog és hatáskörébe esik, a gymn. felett pedig az egyházi elöljáróság őrködik. A tanfelügyelőnek hivatalából kifolyó kötelessége őrködni a felett, hogy a polgári iskolák számára kitüzött tantárgyak tüzetesen tanittassanak; az egyházi elöljáróság viszont nem türheti azt, hogy a gymn. iránynak a növendékek kárával csak felületesen tétessék elég. — A tanárok közül némelyek az egyháztól kapják fizetésüket, mások a várostól. Egyik, meglehet, rendesebben kapja, mint a másik. — A két különböző erkölcsi testület által fizetett tanárok közül, melyik rész fog növendékek fölötti felügyelettel s közvetlenül a neveléssel is foglalkozni? Teljes khaosz, merő zürzavar.

Mindezekből, azt hiszem, eléggé világos, hogy gymnasiummal polgári iskolát s mellé még valami afélét ugyanazon, s a mellett hiányos tanerő vezetése alatt összekötni annyi, mint valami ideig óráig fenálló, sem a kor, sem a törvény követelményeinek meg nem felelő idétlent létesiteni.

Bihari István.

(Vége köv.)

— **Mikor született Kossuth Lajos?** A „Vasárnapi Ujság" érdekes adatokat állit egybe Kossuth Lajos születéshelyére és idejére vonatkozólag, egy 1867-ből kelt adata igyszól: „K. L. Zemplenmegyében, Monokon született, evangelikus szülőktől. De a helyiségben evangelikus egyház nem levén, a szomszéd Tállya mezővárosban iratott anyakönyvben. Keresznatyja a jelenlegi tállyai ev. lelkész, Nagy Mihály napálya volt, s e tiszteleüre méltó agg lelkész maga adta volt ki a politikai kereset alá jutott Kossuth keresztlevelét, midőn az pőrében bekivántatott. Mivel azonban a nevet tartalmazó anyakönyv egy nagy tüzvész alkalmával a lángok martaléká lőn, mint a t. lelkész ur maga is bevalja, az évszámban egy-két évvel tévedhetett. A születési ház, melyben K. L. atyja, mint a gr. Andrássy család uradalmi ügyésze lakott, mintegy 20 ölnyi távolban északra áll a grófi kastélytól, homlokzatával északra néz, dél felől terjedelmes kertel bir. Egyszerü sarokház két utczai s egyudvari szobából álló. Ez adatot megerősitette Pseniczky Nagy Mihály is, a fentebb érintett tállyai ev lelkész, kit csakugyan illetékesnek kell elismernünk, hogy a kérdéshez szólhasson. Szerinte is, de egész Zempénmegyének tudomása szerint is K L szülei e század első tizedében Monokon laktak, csak később tették át lakásukat Sátoraija-Ujhelybe. Itt nyerte Kossuth Lajos első tudományos oktatását a kegyes rendiek algymnaziumában. 1816-ban s a következő években Eperjesen tanult s a szónoklattanból a nagyhirü Karlovszky Zs. volt tanára. Később mint tudva van, az „Országgyülési tudósitások" miatt pörben fogatván, keresztlevele fölkéretet. „Ekkor, és igy 30 évvel ezelőtt — irja Nagy Mihály 1867-ben — irtam én a tályai ág. hit. ev. egyház anyakönyvébe pótlólag a következő sorokat: „1837. ápril hó végén fölszólitva levén járásbeli Főszolgabiránk tek. Draveczky Alajos ur által, hogy tek. Kossuth Lajos urnak kerasztlevelét adnám ki, miután a megégett anyakönyvből szokásos kivonatot nem adhattam, tudakozódván a hivek között, megtudtam, hogy a fentebb nevezett Ur, tek. Udvardi Kossuth László Urnak és Nemes Weber Karolina — asszonynak fijok 1802—1854-ig tavaszi időben született — és néhai n. t. alesperes Mayer Mátyás urtól, Monok helységében, hol édes atyja a gróf Andrássy familia fiskálisa volt, megkereszteltetett legyen. Keresztatyja néhai Orvos Doktor Fuker Jakab, keresztatyja Nemes váradi Szakmáry Judit kisasszony valának: ugymint, a ki én nekem ezeket élőszóval, testvéretol Nemes váradi Szakmáry Anna asszonytól, néhai n. t. Mayer Mátyás özvegyétől támogatva elbeszélé." Nagy Mihály hozzá teszi, hogy a monoki házon K. L. keresztanyjának utasitása szerint a balkéztől levő első ablak jelzi azon szobát, hol a nagy történeti szerepre hivatott K. L. első lélekzetet vett. Külföldiek, ugymond, látogatják. Ez adatokhoz járult még a következő bizonyitvány: „Alólirt Monok község birája és jegyzője ezennel hitelesen bizonyitjuk, hogy helyiségünkbeli lakosok, ugymint ör. Tomcsik János 81 éves, ás neje Mezey Mária 75 éves, ör. Apjok András 73 éves, előttünk egybehangzólag vallják és állitják, hogy Kossuth Lajos nagy hazánkfia itt Monokon született, gyermekkorában ismerték, sőt emlitett Tomcsik János, mint nagyobb tanuló, vele járt a helybeli ref. iskolába. Kelt Monokon, 1867. decz. 14-dikén. Barkó József, községi biró, Puskás István, hites, Tóth Ferencz, hites. Kiadta: Károly István, jegyző." Ez adatok kivül helyezik K. L. születési he-

---

A „DEBRECZEN" tárczája.

JUDITH.

— Beszély. —

Margitai Dezsőtől.

(Folytatás.)

— Bocsánat, hisz én nem szivaroztam az egész estve s hogyan is követnék el ily udvariatlanságot az ön körében, midőn . . .

— No ugy hát valami más, a szivarhamuhoz hasonló tárgyat hullatott ruhámra. Hisz látja, hogy le kell söpörnöm.

— Valóban, pedig én nem tudom, vagy legalább nem jut eszembe . . .

Judith egy türelmetlenséget jelző mozdulatot tett.

— Természetesen, igen ügyetlen voltam s ezért bocsánatot kérek, — rimánkodék a megszorult udvarló s oly arczot csinált hozzá, mint egy törvényszék előtt álló bünös, ki bevallja ugyan vétkét, hanem azért elnézésért esedezik birái előtt.

Hanem nem lehetett sokáig e szerepet vinnie; Judith rögtön megszünt ruhájáról a képzelt szivarhamvat söpörni s jobbját fölemelve, meglepetéssel szemléli azt.

— Ismét valami . . .

— Ugy van; jegygyürüm leesett s most nem tudom, hol keressem.

Tollfy ur kellemetlenül érintve szökött föl székéről.

— Jegygyürüje? És nem tudja, hol vesztette el?

— Nincs oka megijedni, még nehány perczczel előbb ujjamon volt, hanem hogy a szivarhamvat söprém ruhámról . . . keresse kérem.

A szóváltás az asztal körül ülők figyelmét is felkölté; Charlotte kedvetlen arczot csinált, miközben lassu, fáradt hangon igy szólt:

— Jobban kellett volna jegygyürüjére vigyáznia, mert én nem vagyok ugyan babonás, hanem a jegygyürü leesése . . .

— A kilátásban levő házassági kötelék felbomlását jelenti, a monda szerint, — egészité ki a mondatot Gaszton, miközben udvariasan közelitve Judith felé, jobbjában a megtalált aranykarikát magasra tartá. — Hanem ugyancsak e monda szerint, ha a leesett jegygyürüt egy férfi volt szerencsés felemelhetni, . . .

— Akkor a jegyesnek tartozik átnyujtani, hogy ez arájának visszaadhassa azt. Kérem, Tollfy, vegye kezébe s adja át nekem gyürümet.

E mondatot oly hideg gőggel fejezé be az ifju hölgy, mely minden további szóváltásnak határozottan utját vágta.

Gaszton közönséges arczczal állt meg egy pillanatra a fiatal hölgy előtt, sokat mondó tekintetét annak hideg fénynyel ragyogó szemeire irányozva, aztán egy röpke, gunyos mosoly játszta körül szájszegleteit s gyorsan elfordulva a daczos jelenségtől s aranyos imádójától, kellemes főhajtással közeledett Charlotte-hoz, ki látva közeledését a baloldalról eső helyet mutatá ki számára, miközben igy szólt:

— Nemde kissé ridegnek találja ön Judithot? De meg kell neki bocsátania; ő nem oly fanyar, mint minőnek magát feltüntetni akarja, csakhogy kissé büszke és daczos. E természetet anyjától öröklé, s én, mint mostoha anyja, minthogy korban velem majdnem egyforma, csak nehezen s csak kiváló óvatossággal vagyok képes kissé simitani. Kérem, feledje el ridegségét, majd ha nem lesz többé idegen előtte, szivélyesebbnek fogja őt találni.

— Ily kedves ajkak kérelmére halálos ellenemnek is megbocsátanék s mi Judith kisasszonyt illeti, helyesnek találom, hogy a csak alig bemutatott idegent, ki nem volt eléggé szerény, rendre utasitá.

— Ah, már előre látom, hogy el akarja őt kényeztetni.

— Talán, ha oly szerencsés lettem volna, barátjának nevezhetni magamat.

Charlotte élesen tekinte az ifju szemei közé, miközben félig öntudatlanul kiálta föl:

— Dehogy?!

— **Veszedelmes egy barát, azt mondhatom! — szólt az őrnagy közbe, előbbi helyét a nő jobbján elfoglalva.**

— Ez érdemetlen bevádoltatás, — viszonzá Gaszton mosolyogva. De vigasztal azon remény, hogy ön nem osztja az őrnagy nézetét, asszonyom.

— Nem is volna egyébre szükség, hogy barátokból ellenekké legyünk, — szólt Charlotte helyett az őrnagy olyan tréfálkozó arczczal, mintha a világon a legsikerültebb élczet mondta volna.

De nem sokára észre vette, hogy bakot lőtt; Charlotte félig zárt szemeiből egy hideg, visszautaló sugár villant arczára s miközben egészen elfordult tőle, minden szótagot megnyomva, viszonzá:

— A katonákban a vakmerőség érdem; hanem jó lélekkel állithatni, hogy ezért nem mindenkor érdemlik meg az elösmerést, minthogy gyakran csupa meggondolatlanságból lesznek vakmerőkké.

Gaszton pajkos mosolylyal tekintve az őrnagy szemei közé s ez keresni látszott a választ, mely az ügyetlensége következtében komoly fordulatot vett társalgást ismét ama könnyed hangulat terére vezérelné, mely igen alkalmas arra, hogy az ember akármi bohó dolgokat összebeszélhessen, a nélkül, hogy annak valaki komolyabb fontosságot tulajdonitana.

Erre azonban nem volt ideje, mert még jó formán össze sem szedhette magát a szenvedett vereség után, midőn fölnyittatik a terem ajtaja s a szolga jelenté, hogy az estveli már az ebédlőben várja az uraságokat.

A tisztelendő ur e jelentésre rögtön kerekre nyitá zárva tartott szemeit; abban hagyta barátmalomjátékát s kabátja hátsó zsebéből kivont tarka kendőjével körültörölgetve kövér fejét, nagy érdeklődéssel várta a felszólitást, mely őt az ebédlőbe, a rideg földi élet ez egyetlen édenébe lesz vezetendő.

— Ideje, nagyon ideje! — szólt a maga részéről Véghi Zolt Mátyás ur, lassu fészkelődéssel hagyva el helyét. — Nemde fiatal ember, ön azt gondolta, hogy valami angolosan étkező arisztokraták közé keveredett, kik éjféli tizenkét órakor ülnek az estvelihez? Nemde? Csak vallja be őszintén.

Gaszton, kihez e szavak intéztettek, válaszolni akart, miközben székét szintén elhagyá; hanem e szándékában kétszeresen is gátolva lőn.

Először is Charlotte oly, férje urát fel sem vevő tekintettel lépett hozzá s kérte föl karnyujtásra, mintha a tüskés urat illetőleg igy akart volna nyilatkozni:

— Hagyja ön ott minden teketória nélkül a fecsegő uraságot; volt rá gondom, hogy hozzá szokjék a figyelembe nem véveshez s ő nem is igényel valami nagy udvariasságot. A helyett nyujtsa ön karját s kisérjen az étterembe.

(Folyt. következik.)

lyét, de idejének pontos meghatározására nem nyujtanak elegendő alapot. E kérdés megfejtésénél azonban a kutatás nem ütközik ily nehézségekbe, miután K. L. él, s a kellő felvilágositás megtalálásának utja, hálistennek, elzárva nincs. Különben pedig a nemzeti muzeum számára ujabban megvett Vörös Antal-féle gyüjteményben található K. L.-nak egy iskolai bizonyitványa is, mely minden valószinüség szerint hiteles adatot tartalmaz e kérdésre nézve is.

UJDONSÁGOK.

* **A tiszántuli ref. eg házkerület** gyülése tegnap is folytattatott. Nevezetesebb ügyek voltak: a d e b e l i á c s i lelkész, a hivek kérelmére, hivatalából elmozdittatik; — a h ó d m e z ő v á s á r h e l y i egyik lelkész Karancsi Dániel ellen beadott vádak alaptalanoknak tünvén ki, az illető azok alól felmentetett; — a n a g y v a r s á n y i lelkészválasztást megsemmisitő egyházmegyei határozat érvénytelennek jelentetvén ki, a megválasztott lelkész, Fekésházi Gyula, hivatalában megerősittetik; a d e r e c s k e i k e t t ő s p a p s á g ügye az egyházmegyéhez visszatétetik, azon utasitással, hogy a nép kérdeztessék meg: akarja-e a kettős papságot, oly formán, hogy mindkét pap részére tisztességes, s az eddigit megközelitő fizetést adjon?

* **A „Molnár és társa“** czégnek, a helybeli főiskolai tüzoltó-egylet részére készitendő lobogó diszitéséhez szükséges, több mint 80 o. é. ft. értékü arany rojt és szegélyzetből álló becses ajándokáért, az egylet nevében és megbizásából, meleg köszönetet nyilvánit E r d ő s Károly, egyleti tag.

* **Egy emlékpénzt** ajándékozott a mult héten a főiskolai muzeumnak S z i k s z a y Lajos épitész ur. A pénz oly nagy, mint egy négy krajczáros, ezüstöt akar mutatni. Egyik lapján a magyar korona van, egy vánkoson, két babérágtól környezve, s aláirva 1849; körül a szélén: „e g y k o r o n a, e g y i s t e n, e g y h o n u n k, e h á r o m s á g n a k h i v e n h ó d o l u n k.“ A másik lapon Kossuth Lajos jól talált mellképe ezen körirattal: „K o s s u t h L a j o s a m a g y a r o r s z á g v e z é r j e, született 27-d i k á p r i l h a v á b a n 1806. (?) Az érem találtatott füvészkert-utczán, egy ház elbontása alkalmával egy lépcső alatt, hova papirba göngyölve volt elrejtve. K. J.

* **A felsőbb oktatás** tárgyában az egyházkerületi t a n ü g y i gyülés szombaton azon megállapodásra jutott, hogy rövid idön e tárgyban külön hivassék össze tanügyi gyülés, s ennek megállapodása felett aztán majd az augusztusi egyházkerületi gyülés határoz. A tanárkar ugyan már beadá a maga javas atát erre nézve s e körül élénk eszmecsere is tartatott.

* **Megkaptuk** a következő czimü röpiratot: „Anyagi és szellemi felvirágozásunk módjai.“ Irta Szerdahelyi Adolf Budapest, nyomatott Bartalicsnál. E mü igen élénk képzelet szüleménye. Eszméinek valósitására — egészben — korunk alig lesz hajlandó.

* **Az ujonczok** közzül városunkból 33-an mennek felülvizsgálatra; ezekből kettő idegen illetőségü; a felulvizsgálat május 4-én lesz Szatmárt; de az illetők innen már 3-án elmennek.

* A **magyar irodalmi** tanszéket a most ülésező egyházkerületi gyülés a főiskolában nem fogja betölteni; bevárja ide vonatkozólag a tanügyi bizottság véleményét. Mindenesetre óhajtandó volna, hogy e fontos tanszék az ideiglenesség alól mielőbb szerencsésen mentetnék fel.

* **A debreczeni szinház** intendánsa a társulat ügyei vezetése végett a „Nagyvárad“ hire szerint Nagyváradon fog időzni. Mi ugy tudjuk, hogy az intendaturának az idén a váradi idenyhez semmi köze.

* **Hatóságunkhoz** a 4-ik magyar kir. állami sorsjaték rendezői száz darab sorsjegyet küldtek. E sorsjáték részben a miskolczi, budai közkórház, kassai bábaintézet, budai nőegylet, részben a honvédalap javára rendeztetik. A czél eléggé buzdithat pártfogásra.

* **Örömmel** jelezzük, hogy a h.- böszörményi 48-as kör e hó 12-én az ellenzéki árnyalatok egyesülése mellett nyilatkozott. Ott e só 12-én tartatott közgyülés,(ott nem félt a képviselő a tágabb körü nilvánosságtól.) s ez Gál Mihály képviselő inditványára lelkesedéssel egyhanguiag csatlakozott az egyesüléshez. Az erről szóló jegyzőkönyv a „Debreczen“-hez, „Egyetértés“-hez és a „Magyar Ujság“-hoz beküldetni határoztatott. Mi is megkaptuk azt, azonban tárgyhalmaz miatt kénytelenek valánk annak közlését holnapra halasztani.

* **A szegény egyházaknak** adandó segély tárgyában a ref. egyházkerületi gyülés a ma délután tartott ülésében határozott.

* **A burgonyának gépekkel mivelését meghonositani,** s ez által a burgonyatermelő vidékeken t e m é r d e k k é z i m u n k a m e g k i m é l é s é r e példát s módot nyujtani, volt a földmivelési miniszterium üdvös intentiója akkor, a midön e czélra a Horszky-féle burgonyamivelő eszközök egy-egy példányát a debreczeni m. kir. felső gazdasági tanintézet részére oly meghagyással szerezte meg, hogy azok használatára s alkalmazására a tisztelt gazdaközönség figyelmét hivjam fel, s az azokkal való munkáltatást a gyakorlatban mutassam be. A midön e rendeletnek eleget tennék, van szerencsém a tisztelt gazda-közönséggel tudatni, hogy az emlitett eszközök az intézeti gazdaságban bármikor megtekinthetők, s a mivelési eljárás künn a földön — kivánatra — a legnagyobb készséggel fog bemutattatni. A folyó évben nehány hold burgonya már ezen eszközökkel miveltetik az intézeti gazdaságban. Debreczenben 1874. ápril 17-én. M o l n á r L a j o s, m. k. h. igazgató.

* **A vásár** most is igen gyéren látogattatott. A legfőbb tényező, - a vásárló közönség hiányzott. Okát mindnyájan sajnosan tudjuk. Nincs pénz.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— ápril 18. —

Elnök B á n ó József, ki üdvözlé a házat s több előterjesztést tesz. Ezek közt van Szatmarmegye kérvénye Nagy-Károlyban a megyei székhely meghagyása iránt. Az iparmuzeum vasárnapi megnyitására a ház meghivatik. Ghyczy K. és Vécsei megbizó levelét bemutatja s Győrffy Gy. lemondását tudatja.

Több magán kijelentés után B i t t ó kormányelnök mondja, hogy a 9-es albizottság munkálataira a kormány később nyilatkozik. A mi már az ülésszak tárgyait illeti, ezeket a következőkben sorolja elő: az igazságügyminiszter részéről elő vannak készitve: a közjegyzőség, a birói vizsga módozatairól, az ügyvédi rendtartásról a telekkönyvi szabályzatok és budapesti telekkönyvvitel szabályozásáról, a vaspályák által okozott testi sértésekről, a váltóhamisitás fizetési meghagyások, hamis bukásokról s végre a polgári perrendtartásra vonatkozó törvényjavaslatok; a kereskedelmi miniszter részéről a marhavész elháritásáról, tengeri hajók lajstromozásáról s a statistikai hivatal szabályozásáról szólók; a pénzügyminiszter részéről a tőzsde biróságok és a gyapi uradalom visszavásárlásáról, a közlekedési miniszter részéről a vágvölgyi engedélyokmányok szabályozásáról s a győr-sopron-ebenfurti garantiátlan vasut épitéséről szóló javaslatok. Végül két nagyfontosságu törvényjavaslatnak kell átmennie: a v á l a s z t á s i és házszabályok kiigazitásáról szóló törvényjavaslatnak. Az elsőt illetőleg megjegyzi, hogy gyökeres törvényjavaslatot a kormány nem nyujthat. Csak a következőkre volt figyelemmel: a qualifikáczió egyenlősitésére és határozottságára, az állandó jegyzék készitésére, hogy a vitás kérdésekben biróság itéljen s s végre, hogy a visszaélések megtoroltassanak. Az incompatibilitásra nézve a ház már bizottságilag intézkedett. A házszabályokat csak a tanácskozási rendet illetőleg kivánná a kormány módosittatni. Különösen kettőt emel ki: az osztályok eltörlését s a vitás kérdéseknek az elnök által eldöntését. Kivánja, hogy a nyári szak ne legyen hosszu, hogy őszre, midőn nagy fontosságu tárgyak hozatnak szőnyegre, annál több idő jusson.

O l á h Gy. a középtanodai tjavaslatot is kivánná a nyáron tárgyalni, B i t t ó nem ellenzi. — G h y c z y választ igér közelebb a b a n k ü g y b e n Solymosi interpellácziójára. — M a d a r á s z az összeférhetlenségi tjavaslat előterjesztését sürgeti, mit C s e r n á t o n y is helyesel. B e c z e A. kiadása megtagadtatott.

Hetfői napirendre a k ö z j e g y z ő s é g r ő l szóló tjavaslat tüzetett, mire az ülés szétoszlott.

Felelős szerkesztő s kiadótulajdonos:
OLAH KAROLY.
Főmunkatárs:
SZATMÁRI KAROLY.

H I R D E T É S E K.

IDEIGLENES KIÁRULÁS
a vételárban!
(a régibb czikkek 10-től 50%-ig való árleengedéssel)

Kubinyi Kálmán

norinbergi és diszáru üzletének ujbóli berendezése végett.

A kifogyott keresettebb áruk — személyesen tett bevásárlás folytán — már megérkezvén, azok is hasonló vételárban árusittatnak el. u. m.

Férfi lemez kalapok. 1 ft 50 krtól feljebb.	**Szódaviz készitő gépek.** 1½ 2 2½ 4 itczés 8 frt. 9 frt. 10 50 kr. 12 frt.
NYAKKENDŐK 20 krtól feljebb 1 drb selyem férfi nyakkendő (Lavalier) 25 kr.	800 darabnál több **Napernyő** 80 krtól feljebb. 1 db női selyem napernyő fodorral 3 frt.
Utazó készletek 1 drb vászon öltöző 2 f. 50 krtól feljebb 1 db. takoffer vászonnal boritva 3 f. 50 krtól feljebb.	**Prágai finom Glace-kéztyük.** Női 2 gomb: 80 kr, 3 gomb: 90 kr. Férfi 1 „ 85 „
Lovagló szerszámok 1 drb férfi nyereg 12 frttol feljebb 1 „ „ kantár 1 frt 50 kr „	**Toilet czikkek.** 1 csupor Odontine (Treu Nuglisch) 50 kr. 1 üveg Glic. szappanfolyadék Zorgtól 50 „ 1 „ „ toilet „ „ 60 „
Tajt pipák és szivarszivók (eros y nbol is) nagy választék 20 krtól feljebb.	**ILLATSZEREK** 15 krajczártól feljebb. 1 kis üveg valódi angol Bayley-féle Ess-Bouquet . . . 1 ft. 50 kr. 1 kis üveg utánzott Bayley-féle Ess Bouquet . . . . . 50 kr.
Séta és lovagbotok 15 krtól feljebb. Szuronyos botok 75 krtól feljebb.	**Hajakasztó giraf fésük** 30 krtól feljebb.
Pénz és szivartárczák különböző ár és minőségben n gy kiválasztás utánozott bagaria bőrből.	**Női kézitáskák** finom borjubőrből bronce-kerettel 1 frt 50 krtól feljebb.
Asztali és zsebkések bel- és kulfoldi gyártmány mindenféle árban.	**LEGYEZŐK** 25 krtól feljebb. 1 drb 12 hüvelyk hosszu fekete selyem, utczai legyező virág guirlanddal 3. frt 50 kr.
GUMI ESŐ KÖPENYEK 8 frttól feljebb.	**Női ékszerek** különösen feketék, nagy választékban.
Bronce függönytartók és rózsák 10 krtól feljebb.	Különféle **szőnyegek.**
Chinaezüst alpacca és pakfong mindennemü asztali készletek eredeti gyári árjegyzék szerint (Schoeller és társa legmegbizhatóbb czégtől.)	**Petróleum asztali és függő-lámpák** Dittmar R eredeti árjegyzéke szerint.

és számtalan itt meg nem nevezett a norinbergi-, disz-, férfidivatáruk, lovagló és utazó kellékek üzletéhez tartozók. 260 3—4

Üzlethelyiség: Debreczenben főpiacz, a ref. kistemplom mellett.

A tavaszi épitkezési idényre

ajánlom az ispotály templommelletti faraktáromban egészséges tölgyből készült haszonfákat, u. m. minden épitkezési czélra forditható különféle vastagságu négyszegfát, gömbölyfát, deszkát, lépcsőt, itató **vályut** és **szőlőkarót**, melyek nagy választékban találtatnak.

Tüzifát

is megrendelhetni vagy saját üzlethelyiségemben (Széchenyiutcza 1771. sz.) vagy pedig a pályaudvari farakodó helyen tartózkodó felügyelőmnél.

Berger Henrik.

245 3—6

Eladó sima szőlővessző.

Néhai Karap Sándor-féle sétakerti szőlőjéből kapható és megrendelhető a legfinomabb asztali faj; ugymint: passatuti, fehér és veres **chatellás, muskotálylyal** vegyesen szintén borfajok is.

Ormós Gábor,
füszerkereskedőnél.

268 2—

Arverési hirdetés.

A miklósutczai csordás ház és postakert közt eső, s **Juhász András** s neje **Tamás Terézia** által haszonbérbe kivett, de azoknak megbukása miatt a város rendelkezése alá visszaesett, 2 hold luczernás föld, a hátralévő 4 évre most folyó évi **ápril hó 24-ik napján** d. e. 9 órakor a helyszinén tartandó közönséges árverés utján, a legtöbbet igérőnek haszonbérbe fog adatni, föltételül szolgálván a fenálló haszonbéri szerződés.

Kelt sz. kir. Debreczen város gazd. tanácsának 1874. ápr. 15-én tartott üléséből.

Boczkó Soma,
jegyző.

264 2—3

Eladó cseres szőlővesszők.

Passatuti	1200 darab.	100 darab	2 forint.
Kadarka	1000 „	100 „	1 „
Bakar	1000 „	100 „	1 „
Alföldi fehér	500 „	100 „	1 „

Értekezhetni Vecsey Imre háza alatti üzletében

Makó Istvánnal.

266 2—3

A debreczeni könyv-, kő-, münyomda és kártyagyár részvénytársulat
Egyház tér 338 sz. a. levő saját helyiségeben f. évi máj. 3-án d.e. 9 órakor

KÖZGYÜLÉST

tartand, melyre az illető részvényesek tisztelettel meghivatnak.

Tárgy:

1. Igazgató évi jelentése az 1873. évről felülvizsgált mérleggel.
2. Osztalék meghatározása.
3. Elnök, sorsolás utján kilépendő választmányi tagok, számvizsgáló-bizottság s közgyülési jegyzőkönyvet hitelesitő részvényesek alapszabályszerü megválasztása.
4. Netáni inditványok.

Kelt Debreczenben a választmánynak f. 1874. évi márczius 18-kán tartott üléséből.

Szepessy Gusztáv, alelnök. **Zivuska Ferencz,** jegyző.

MEGNYITÁS.

Van szerencsénk a t. cz. közönség tudomására juttatni, miszerint nagyváradutcza szegletén, a vasuti indóház átellenében levő

Telegdi szállodát

átvettük, s azt ujolag diszesen és czélszerüen berendezve

megnyitottuk.

Miután mind a kávéházi, mind a vendég-szoba helyiséget uj butorokkal berendeztük s konyhánk legizletesebb magyar étkek jutányos és gyors kiszolgáltatásáról kellőleg gondoskodtunk, tiszteletteljesen kérjük a nagyérd. közönség szives pártfogását.

Szoba-árjegyzék:

1 szoba egy napra egy ágygyal s gyertyával	—	60 kr.
1 „ két „	1 frt	— „
1 „ nappalra	—	90 „

A négy országos vásár alkalmával ezen árak csakis 50%-kal emelkednek.

Maradunk teljes tisztelettel:
Tarcsay és Gáspár L. bérlők.

217 7—10

Eladó zongora.

Egy Bősendorferféle, már használt, de jó állapotban levő mahagoni zongora eladó czegléd-utczán 2571. szám alatt.

Ugyanott értékezhetni egészen uj divatos kanapé, székek, tükör, diszasztal és etagére iránt is.

252 3—3

Hirdetés.

Nagypéterfia-utcza végén, a gazdászati iskola háta megett egy 340 □ ölet tevő tágas udvar, a rajta levő cseréppel fedett két tágas szoba, konyha és külső kamarával s jó ivóvizü kökuttal ellátva szabadkézből eladó, vagy pünkösttől kezdve kiadó. — Továbbá a nagyerdő mellett három hold majorsági föld, melyből két hold jó állapotban levő luczernás, és háromkapa válogatott szőlőkből örökitett s néhány faj gyümölcs fákkal ellátott kert szinte eladó, vagy bérbe kiadó.

Értekezhetni iránta n. péterfia 974 ik számu háznál a tulajdonossal.

248 2—2

Pályázat.

Sámsom községében az üresedésben levő **orvosi állomásra pályázat nyittatik.**

Megálapitott évijárulék:

	frt	kr.
1. A község pénztárából járulék	400	—
2. Egyesektől nappali meglátogatásért		20
3. Éjjeli meglátogatásért		40
4. Halottak megvizsgálásáért		30

Pályázni szándékozók okmányokkal felszerelt kérvényeiket a községi elöljárósághoz május hó 1-ig adják be.

Az állomás ez évi junius hó 1-én mulhatatlanul betöltendő.

Kelt Sámsom 1874. ápril 13.

Sámsom község elöljárói.
törv. biró. **Diószegi János m. k.**
esküdt. **uri Bálint m. k.**
jegyző **Kovács Károly m. k.**

253 4—6

Kerestetik.

Egy jó karban levő — habár kijátszott zongora — azonnali fizetés mellett; értesitést bérmentes levélben elfogad a h.-szoboszlói postahivatal.

255 —3

Eladó méh.

Hetven kas méh van eladó a Tóczós kert felső járásában. Értekezhetni iránta a tulajdonossal hatvanutczai kilvároson 1652. sz. alatt

Varga Andrással.

256 3—3

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság részéről közhirré tétetik, miszerint a felperes **Kövesdi János** részére, alperes **Juhász András** és neje **Tamás Teréziától** 2000 ft tőke s járulékai erejéig lefoglalt ingatlanok, u. m. a debreczeni 4586. sz. tjkönyvbe bejegyzett s 16.000 ftra becsült vargautczai 2236. számu házastelek, és ennek 5 hold 1300 négyszeg öl külső földe, a megkisérlett első árverésen el nem kelvén, a kitüzött második határidőben, u. m. **f. évi ápril 30-án, d. u. 3 órakor** a telekkönyvi irodában kiküldött végrehajto Vetési Mihály által megtartandó árverésen, szükség esetére becsáron alól is el fognak adatni.

Kikiáltási ár a becsérték, 16.000 ft, az árverelők által leteendő bánatpénz 1600 ft.

A vételár 3 egyenlő részletben, és pedig a leütéstől számitva 1, 3 és 5 hónap alatt esedékes 6 százalékos kamatával tentirt telekkönyvi hatóságnál lefizetendő.

A többi feltételek a kiküldöttnél és a telekkönyvi irodában megtekinthetők.

Kelt Debreczenben, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 1874. évi ápril 2-án tartott üléséből.

Boruzs József
jegyző.

241 3—3

Debreczen, 1874. nyom. a részv. társ. könyvnyomdájában.